

HRVATSKE KNJIŽNICE NA DRUŠTVENOJ MREŽI FACEBOOK

CROATIAN LIBRARIES ON FACEBOOK

Ivana Pažur Vojvodić

Knjižnica Instituta Ruđer Bošković, Zagreb

ipazur@irb.hr

Sažetak

Web 2.0 donio je interaktivna sučelja zasnovana na kontaktu s korisnikom koji više nije pasivni promatrač ponuđenih sadržaja već mu je omogućen kontakt s drugim korisnicima i mijenjanje sadržaja. Jedan od takvih servisa je i društvena mreža Facebook.

Pojavljivanje novih tehnologija i trendova stavilo je, nakon bloga, pred knjižničare Facebook i pitanje trebaju li ga knjižnice prihvatiti i na koji način primijeniti u svom poslovanju. Mišljenja su različita, no svjedočimo da je na Facebook-u sve više i više knjižnica različitih profila.

S obzirom na tu činjenicu zanimalo nas je koliko su hrvatske knjižnice prepoznale i prihvatile trend pojavljivanja na Facebook-u, te jesu li ga, i na koji način, iskoristile za promociju svojih usluga i zbirki, te približavanje korisnicima.

Kako bi se utvrdilo u kojoj su mjeri hrvatske knjižnice prisutne na Facebook-u napravljeno je pretraživanje grupa, stranica i osoba prema različitim inačicama riječi knjižnica. Tako dobiveni rezultati mogu se podijeliti u dvije kategorije: u prvoj su grupe/stranice/osobe koje su osnovane od strane knjižnice (28 rezultat), a u drugoj su isti takvi sadržaji vezani za knjižnice, ali osnovani od strane korisnika (9 rezultata).

Gledajući u cjelini zastupljenost hrvatskih knjižnica na Facebook-u, jasno je da je ona tek u povojima, pogotovo ako je usporedimo s drugim knjižnicama u svijetu. Broj knjižnica je vrlo mali, a ponuđene informacije o samim knjižnicama i uslugama koje nude su minimalne; također je u prosjeku mali broj članova/poklonika i uopće je slabo kontaktiranje s njima u vidu svima vidljivih poruka.

Kao otvoreno ostaje nam pitanje o stavu knjižničara u Hrvatskoj o potrebi prisutnosti knjižnica na Facebook-u.

Ključne riječi: Facebook, hrvatske knjižnice

Abstract

Web 2.0 has brought interactive interfaces which allow its users to contact with each other or to change website content, users are no longer passive viewers of offered information. One of such services is the social network Facebook.

Emergence of new technologies and trends put in front of the librarians, after blog, the Facebook, and a question whether they should accept it and how they could apply it in their daily job. Opinions vary, but it is evident that there are more and more different types of libraries on Facebook.

Considering this fact we were interested how many Croatian libraries has recognized and accepted Facebook and whether or not as well as how they use Facebook for the promotion of their services and collections, and approaching users.

In order to determine the extent of presence of Croatian libraries on the Facebook, we have performed search of the groups, pages and people using the word library. The obtained results can be divided into two categories: the first category are groups/pages/persons who are established by the libraries (28 results), while the second are groups/pages/persons who are established by the users (9 results).

The overall representation of Croatian libraries on Facebook shows that they are still at the beginning, especially when they are compared with other libraries in the world. Number of existing Croatian libraries on the Facebook is very small. They offer minimum information about themselves and their services. Mainly they have small number of registered members/fans, and the interaction with them on the Wall is poor.

As the open remains the question about the attitude of librarians in Croatia about the need for library presence on Facebook.

Key words: Facebook, Croatian libraries

Uvod

Web 2.0 je donio interaktivna sučelja zasnovana na kontaktu s korisnikom koji više nije pasivni promatrač ponuđenih sadržaja već mu je omogućena interakcija s drugim korisnicima i mijenjanje sadržaja.¹ Jedan od takvih servisa je i društvena mreža Facebook koju je 2004. g.

¹Usp. Web 2.0 - Wikipedia, the free encyclopedia. [citirano 2009-09-17]. Dostupno na: http://en.wikipedia.org/wiki/Web_2.0

pokrenuo Mark Zuckerberg² na Sveučilištu Harvard, kao aplikaciju koja je namijenjena povezivanju i zabavi studenata na sveučilištu.³

Od jednog sveučilišta Facebook se proširio diljem svijeta o čemu jasno svjedoči broj korisnika; trenutno je preko 350 milijuna aktivnih korisnika, a zanimljivo je da je čak 70% korisnika izvan SAD-a.⁴ U Hrvatskoj je pak 855 480 korisnika, od toga 51% čine muškarci, a prema dobi najbrojnija je skupina 18-24 godina s 35,4%, slijedi skupina 25-34 godina s 26,6%, a treća je skupina 14-17 godina s 22,8%.⁵

Pojavljivanje novih tehnologija i trendova stavilo je pred knjižničare, nakon bloga, Facebook. Neminovno se postavilo i pitanje trebaju li ga knjižnice prihvatiti i na koji način primijeniti u svom poslovanju. Mišljenja su o tome podijeljena, dio knjižničara smatra kako Facebook nije pravo mjesto za knjižnice i njihove usluge. Dodatni razlozi koje knjižničari navode zašto njihove knjižnice nemaju Facebook knjižničnu grupu ili stranicu je nedostatak vremena, administracija ustanove ne potiče ili čak brani korištenje društvenih mreža, osoblje ne zna napraviti Facebook profil ili njihovi korisnici ne koriste Facebook.⁶

Drugi pak smatraju da se Facebook može iskoristiti za promociju knjižnice, ali i kao mjesto gdje korisnicima mogu ponuditi svoje usluge i informacijske izvore.⁷

Istraživanja korisnika su pokazala da dosta studenata sudjelovanje knjižničara na Facebook-u smatra zadiranjem u njihov prostor koji im prvenstveno služi za zabavu. Međutim, pokazalo se da ipak postoje i korisnici s pozitivnim stavom prema knjižnicama na Facebook-u i zbog kojih bi ga knjižničari ipak trebali uzeti u obzir.⁸ Također je evidentno da na Facebook-u,

²Dustin Moskovitz, Chris Hughes and Eduardo Saverin bili su mu suradnici

³Usp. Hendrix, D. et al. Use of Facebook in academic health sciences libraries // *Journal of Medical Library Association* 97, 1(2009), 43-46. [citirano 2009-10-02]. Dostupno na: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2605034/pdf/mlab-97-01-44.pdf>

⁴Usp. Facebook Statistics. [citirano 2010-01-04]. Dostupno na: <http://www.facebook.com/press/info.php?statistics>

⁵Usp. CheckFacebook.com [citirano 2010-01-17]. Dostupno na: <http://www.checkfacebook.com/>. Podatak za 11.3.2009.

⁶Usp. Hendrix, D. et. al. Nav. dj.

⁷Usp. Charnigo, L.; P. Barnett Ellis. The Checkin out Facebook.com: The impact of a digital trend on academic libraries // *Information Technology and Libraries* 26, 1(2007), 23-34. [citirano 2009-12-28]. Dostupno na: <http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/lita/ital/262007/2601mar/charnigo.pdf>; Hendrix, D. et al. Nav. dj.

⁸Usp. Chapman, S.; K. Varnum. Library web survey, Fall 2007. [citirano 2009-12-20]. Dostupno na: http://www.lib.umich.edu/files/services/usability/WebSurvey_Fall2007.pdf; Mack, D. et al. Reaching Students with Facebook: Data and Best Practices // *Electronic Journal of Academic and Special Librarianship* 8, 2(2007) [citirano 2009-10-27]. Dostupno na: http://southernlibrarianship.icaap.org/content/v08n02/mack_d01.html; Breeding, M. Librarians face online social networks // *Computers in Libraries* 27, 8(2007), 30-32. [citirano 2009-10-27]. Dostupno na: <http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=3&hid=105&sid=1090255e-1134-4198-9a1e-c0cb9fd4ca6b%40sessionmgr104>; Scale, M. Facebook as a social search engine and the implications for libraries in the twenty-first century // *Library Hi Tech* 26, 4(2008), 540-556; Connell, R. S. Academic Libraries, Facebook and MySpace, and Student Outreach: A Survey of Student Opinion // *portal: Libraries and the Academy* 9, 1(2009), 25-36.

osim učenika i studenata, postoji sve više i više korisnika različitih profila i s različitim potrebama.⁹

Sudeći po stalnom porastu broja knjižnica na Facebook-u izgleda da je sve raširenije shvaćanje kako i knjižnice trebaju biti prisutne na Facebook-u, te da su knjižničari pronašli način kako njegove mogućnosti upotrijebiti za svoje ciljeve. Zbog toga, kao i zbog činjenice da je Facebook u Hrvatskoj postao dio svakodnevnog života, o kojem se puno govori čak i u medijima, zanimalo nas je u kojoj su ga mjeri prepoznale i prihvatile hrvatske knjižnice te na koji ga način koriste.

Mogućnosti Facebook-a

Kada je Facebook nastao, svojim je korisnicima nudio isključivo mogućnost kreiranja osobnog profila (Profiles), dok institucijski profili nisu bili dozvoljeni i brisani su sve do rujna 2006.g.¹⁰ Danas postoje tri mogućnosti: kreiranje osobnog profila putem kojega registrirani član Facebooka-a okuplja svoje prijatelje (Friends), druga mogućnost je kreiranje grupe (Groups) koja okuplja članove (Members) i treća mogućnost pokrenuta 2007.g. je kreiranje stranice (Fans Page) koja okuplja poklonike (Fans).¹¹

Osobni profil, grupa i stranica, imaju neke zajedničke mogućnosti, no postoje i razlike o kojima će biti riječi kasnije. Osnovni, a ujedno i najvažniji element kod sve tri mogućnosti je oglasna ploča (Wall). Ona je u funkciji komunikacijskog posrednika, pokretači na njoj objavljuju svoje obavijesti, dok korisnici koji imaju pravo pristupa, mogu pisati obavijesti i davati komentare na već postojeće obavijesti.¹² Obavijesti ne mogu biti dulje od četristo i dvadeset znakova, te ukoliko se pojavi potreba za duljim tekstom on se može objaviti pod izbornikom Notes, a na oglasnoj će se ploči automatski pojaviti dio teksta koji stane s obzirom na spomenuto ograničenje polja, te poveznica na preostali dio teksta.

Na oglasnu se ploču također mogu stavljati fotografije, multimedijalni materijali, najave zbivanja, poveznice i drugi materijali iz mnogobrojnih Facebook aplikacija koje korisnik izabere.

Oglasna ploča je idealna za brzo i kratko obavještavanje, a knjižnicama može poslužiti za obavještavanje o novim nabavkama knjiga, časopisa, o dostupnim bazama podataka i

⁹Usp. Scale, M. Nav. dj.

¹⁰Usp. Graham J.; A. Faix; L. Hartman. Crashing the Facebook party: One library's experiences in the students' domain // Library Review 58, 3(2009), 228-236.

¹¹Usp. Ganster L.; B. Schumacher. Expanding Beyond our Library Walls: Building an Active Online Community through Facebook // Journal of Web Librarianship 3, 2(2009), 111-128.

¹² Pokretači uglavnom ograničavaju mogućnost pisanja komentara samo na one koji su učlanjeni, no postoji mogućnost i da se pisanje komentara dozvoli svim posjetiteljima.

elektroničkim časopisima, o privremenim pristupima, raznim zanimljivostima vezanim za knjižnice općenito, događanjima u knjižnici i sl., dakle o raznolikim sadržajima, ovisno o tipu knjižnice i potrebama njezinih korisnika. Kada govorimo o obavijestima, s obzirom da je Facebook sam po sebi neformalni medij, tome bi se trebalo u određenoj mjeri prilagoditi i koristiti jedan neformalniji stil izražavanja.

O događanjima u knjižnici može se obavještavati i s posebnom opcijom Events pomoću koje se pozivi mogu slati i osobama izvan Facebook-a tako da se unesu adrese njihove elektroničke pošte.

Za objavljivanje digitalnih zbirki fotografija služi izbornik Photos. One se mogu organizirati i u albume od kojih svaki sadržava i do dvjesto fotografija. Objavljivanje fotografija za knjižnice pruže raznolike mogućnosti; osim zbivanja u knjižnici, mogu se stavljati slike knjiga, foto-vodiči po knjižnici i sl. Kod njihove organizacije posebno je korisno dodavanje proizvoljnih oznaka (Tags); pomoću kojih se mogu identificirati snimljene osobe. Klikom na osobu, otvara se polje u koje se upisuje njezino ime, a koje je kasnije vidljivo kada se s mišem pređe po određenoj osobi. Osim toga još se može dodati i kratki opis fotografije. Ovisno o pravu pristupa, korisnici mogu komentirati fotografije i također dodavati proizvoljne oznake. Tako se primjerice, može ostvariti i suradnja s korisnicima, jer oni mogu pomoći u prepoznavanju ljudi i mjesta na starim fotografijama.

Korisne i zanimljive poveznice na mreži mogu se posebno izdvojiti pod izbornikom Links. Na taj se način može napraviti nešto kao „klasična mrežna stranica“ s listom poveznica, primjerice virtualna referentna zbirka, zbirke poveznica iz različitih područja znanosti i sl. Za korisnike je pogodna mogućnost „pretplate“ na primanje objavljenih poveznica putem RSS-a.

Spomenimo još mogućnost pokretanja zanimljivih i aktualnih tema pod posebnim izbornikom Discussions. Ta mogućnost knjižničarima, primjerice, može pomoći za saznavanje korisničkih potreba i njihovog mišljenja o kvaliteti postojećih usluga.

Uz osobni profil, grupu i stranicu korisnicima Facebook-a na raspolaganju je i preko 350 000 aplikacija od kojih su mnoge razvili i sami korisnici.¹³ Od aplikacija koje bi mogle biti korisne knjižnicama spomenimo Books Iread. Ona služi za izradu popisa najčitanijih knjiga, izradu virtualnih polica knjiga, zatim nudi preporuke za čitanje, te elektroničke knjige itd. Slične aplikacije postoje za filmove i glazbu (Living Social).

¹³Usp. Facebook Statistics. [citirano 2010-01-04]. Dostupno na: <http://www.facebook.com/press/info.php?statistics>

Od aplikacija koje razvijaju knjižnice, u prvom redu su one za pretraživanje knjižničnih kataloga, a postoje dva rješenja: posebna aplikacija za katalog ili je katalog integriran na samoj Facebook stranici.¹⁴

Osobni Profil

Osobni profil je zamišljen kao „mjesto“ na kojem osobe predstavljaju same sebe, svoje aktivnosti, interese itd., te putem njega komuniciraju sa osobama kojima su dali pristup i uvrstili ih među svoje prijatelje. Knjižničari su prvotno osobni profil koristili kao i svi drugi korisnici za povezivanje i zabavu kao i iz znatiželje da vide što je zapravo Facebook i zašto je toliko privlačan. U počecima korištenja Facebook-a u knjižnične svrhe, u nedostatku drugih mogućnosti, knjižničari su se putem svojih osobnih profila pokušali povezati s korisnicima. Takav pristup pomogao je u približavanju korisnicima, poglavito studentima, koji su knjižničare počeli doživljavati kao prave osobe.¹⁵ Međutim, provedena su istraživanja pokazala kako većina učenika/studenata ne daje prednost osobnom pristupu već ga smatraju zadiranjem u osobne stvari i ne žele s knjižničarima uspostaviti takvu razinu bliskosti. Traženje korisnika po Facebook-u i slanje zahtjeva da im se postane „prijatelj“ kod korisnika može polučiti osjećaj pritiska i nametnute obaveze. Isto tako je i pisanje komentara po oglasnoj ploči korisnika predirektni i preagresivni pristup koji knjižničari trebaju izbjegavati.¹⁶

Grupa

Grupe nastaju kao „mjesto“ koje okupljaju ljude oko teme od zajedničkog interesa, no formiraju se i grupe određenih institucija i sl. Administratori grupe odobravaju zahtjeve za učlanjenjem, što znači da grupa ima veću kontrolu nad članovima.

Grupa je kao komunikacijsko sredstvo najmanje prodorna, naime, objavljene obavijesti ne pojavljuju se kao novosti (News Feed) na osobnom profilu korisnika, stoga korisnik mora, kako bi bio u toku, grupu povremeno posjećivati. Taj se nedostatak može ublažiti tako da administratori grupe članovima pošalju obavijesti u Facebook poštanski sandučić, a za pozive na događanja koriste opciju Events.

¹⁴Usp. Harris, A.; S. Lessick. Libraries get personal: Facebook Applications, Google Gadgets, and MySpace Profiles // Library Hi Tech News 8 (2007), 30-32; Breeding M. Nav. dj.

¹⁵Usp. Graham J.; A. Faix; L. Hartman. Nav. dj.

¹⁶Usp. Mack, D. et al. Nav. dj.; Charnigo, L.; P. Barnett Ellis. Nav. dj.; Connell, R. S. Nav. dj.

Međutim, pokazalo se da se članovi, nakon učlanjenja vrlo rijetko vraćaju.¹⁷ Učlanjenje u grupu, zapravo, najčešće služi kao iskazivanje stava, jer se obavijest o učlanjenju u grupu određenog naziva pojavljuje na oglasnoj ploči osobnog profila što vide korisnikovi prijatelji. Za razliku od grupa koje pokreću knjižničari i ostalo stručno osoblje studentske grupe su najčešće male, neaktivne i brzo zamiru. Isti slučaj je i s grupama koje su osnovane povodom nekog događaja kao i kod tematski uskih grupa koje se brzo iscrpe, zbog čega se preporuča da imaju što širu temu, te da ne limitiraju učlanjenje.¹⁸

Stranica

Stranice su pokrenute upravo radi predstavljanja kulturnih i obrazovnih ustanova, udruga, tvrtki, profesionalnih usluga, umjetnika, proizvoda itd. čime je Facebook pokazao namjeru da se odmakne od čiste zabave i povezivanja pojedinaca.

Stranica ima sve mogućnosti kao i osobni profil te funkcionira na isti način. Obavijesti objavljene na oglasnoj ploči automatski se pojavljuju na stranici s novostima (News Feed) osobnih profila registriranih poklonika (Fans). Tako se korisnicima direktno serviraju svježe obavijesti i ne moraju ih tražiti na knjižničnoj stranici. No, pri tome treba paziti na učestalost objavljivanja kako se oni koji ih primaju ne bi osjetili prezasićeni te se radi toga isključili sa stranice.

Usporedba stranice i grupe

Facebook ne preporuča osnivanje osobnog profila za knjižničnu namjenu, ali i iz samih karakteristika osobnog profila, te kao i iz spomenutih rezultata istraživanja, jasno je da osobni profil nije prikladan za knjižnice.

Kod odluke hoće li knjižnica osnovati grupu ili stranicu, svakako treba uzeti u obzir mogućnosti koje nam pružaju i na kakav način želimo komunicirati s korisnicima. S obzirom na način „dostavljanja“ obavijesti korisnicima, stranica je komunikacijski prodornija od grupe koja od korisnika očekuje „dolazak u grupu“, tj. veću aktivnost. Stranica je i otvorenija jer nema administratora koji vrši kontrolu tko se učlanjuje, kao što je slučaj kod grupe. U prilog stranici govori i mogućnost uključivanja aplikacija, što je knjižnicama važno ukoliko

¹⁷Usp. Miller S. E.; L. A. Jensen. Connecting and Communicating With Students on Facebook. // Computers in libraries. 27, 8 (2007) 18-22; Graham J.; A. Faix; L. Hartman Nav. dj.

¹⁸Usp. Xia Z. Marketing library services through Facebook groups // Library Management 30, 6-7(2009), 469-478.

korisnicima žele ponuditi dodatne sadržaje, poglavito knjižnične kataloge.¹⁹ Grupa takvu mogućnost ne nudi.

Općenito gledano stranice su bolje za ustanove, te dulji period i intenzivniju komunikaciju s korisnicima, dok su grupe bolje za kratkoročnije i uže teme za diskusije²⁰.

Nakon pokretanja Facebook grupe/stranice važno je o njima obavijestiti i korisnike. Za to mogu poslužiti već postojeći oblici informiranja o informacijskim izvorima knjižnice, od tradicionalnih oblika kao što su usmena predaja, obavještanje na predavanjima, posteri, pa do korištenja suvremenih oblika kao što su knjižnične mrežne stranice, elektronička pošta, forumi itd. „Lovljenje“ korisnika po Facebook-u nije najbolji pristup, zbog prije spomenutog osjećaja prisile i obaveze, već ih treba na neki način obavijestiti i pustiti ih da sami pronađu knjižnicu i odluče o priključenju.²¹

Istraživanje hrvatskih knjižnica na Facebook-u

Kako bi se utvrdilo u kojoj su mjeri hrvatske knjižnice prisutne na Facebook-u u rujnu 2009.g. napravljeno je pretraživanje grupa, stranica i osobnih profila prema različitim inačicama riječi knjižnica.²² Pokazalo se da ukupno postoji 28 grupa i stranica vezanih za knjižnice.²³ One se mogu podijeliti u dvije kategorije: u prvoj je 20 grupa/stranica koje su osnovale knjižnice, a u drugoj je 8 grupa/stranica osnovanih od strane korisnika.

Drugo je istraživanje napravljeno u prosincu 2009.g. kada se pokazalo da je ukupno 37 rezultata, odnosno, pronađena je dvadeset i jedna grupa, dvanaest stranica, te četiri knjižnična osobna profila. Dakle, u razdoblju od rujna do prosinca 2009.g. pokrenuto je još devet knjižničnih Facebook grupa/stranica/osobnih profila.²⁴

Što se tiče njihovih pokretača, u dvadeset i osam slučajeva pokretač je knjižnica, a u devet slučajeva su korisnici, poglavito učenici i studenti, dok se u dva slučaja radi o udrugama.

S obzirom na otvorenost sadržaja prema korisnicima, samo u šest slučajeva sadržaj je zatvoren, od toga se u dva slučaja radi o grupama namijenjenima isključivo članovima, a u četiri slučaja radi se o osobnim profilima knjižnica namijenjenima samo registriranim

¹⁹Usp. Facebook Group vs Facebook Fan Page: What's Better? [Citirano 2010-01-16]. Dostupno na: <http://www.searchenginejournal.com/facebook-group-vs-facebook-fan-page-whats-better/7761/>

²⁰Usp. Isto

²¹Usp. Mack, D. et al. Nav. dj.

²² Rezultati istraživanja predstavljani su na posteru na konferenciji Arhivi knjižnice muzeji održanoj u Rovinju, 25-27.11.2009.

²³Kod pretraživanja je utvrđeno da Facebook tražilica nije pouzdana, stoga je moguće da neke knjižnice koje imaju svoj profil nisu pronađene.

²⁴Od prvog do drugog istraživanja ugašene su jedna knjižnična stranica i jedna grupa.

prijateljima. Zbog nužnosti registracije, sadržaj tih grupa i osobnih profila, osim samog broja članova ili prijatelja, nije ušao u analizu, te je u konačnici analiziran sadržaj trideset i jedne otvorene grupe i stranice.

Sadržajna analiza grupa i stranica obuhvaća analizu sadržajnih mogućnosti koje Facebook nudi korisnicima, a trebala bi nam pokazati što knjižnice koriste i u kojoj su mjeri aktivne. Analiza pak grupa/stranica koje su pokrenuli korisnici zanimljiva je tim više jer možemo nešto saznati o njihovim potrebama i kako doživljavaju knjižnice.

Analizirane su sljedeće kategorije: broj članova, broj obavijesti knjižničara i članova na oglasnoj ploči (bez komentara), broj diskusija, broj poveznica, postojanje foto i video materijala, broj obavijesti o događanjima, datum prve i posljednje obavijesti, tko je pokretač, radi li se o grupi/stranici/osobnom profilu, te je li sadržaj otvoren svima ili je zatvoren samo za članove. Kao uzor za sadržajnu analizu poslužila je analiza koju je 2009.g. napravio Z. Xia²⁵ (Tablica 1)

Stranica „Knjižnica Filozofskog fakulteta“ iz Zagreba uvjerljivo je na prvom mjestu prema broju poklonika (1014 Fans), na drugom je mjestu grupa „Gradska knjižnica Zadar“ (362 članova), a na trećem je mjestu grupa „Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci“ (319 članova). Kao vrijeme postanka grupe ili stranice uzet je datum prve obavijesti na oglasnoj ploči.

Prema tome je vidljivo da je prva, u srpnju 2008.g., nastala grupa „Knjižničar iz knjižnice "Medveščak" je bog svih knjižničara“ koju su pokrenuli učenici. Što se tiče grupa/stranica pokrenutih od strane knjižničara, najstarija je grupa „Kolokviji Knjižnice Instituta "Ruđer Bošković" koja je pokrenuta u siječnju 2009.g., slijedi grupa koju u veljači 2009.g. pokreće „Gradska knjižnica i čitaonica Pula“, a u ožujku 2009.g. je pokrenuta stranica „Knjižnica Filozofskog fakulteta“ u Zagrebu.

Datum posljednje obavijesti na oglasnoj ploči relativni je pokazatelj ažurnost, jer se ponekad datum prve i posljednje obavijesti poklapaju, posebno kod onih grupa/stranica koje su tek kreirane, zatim kod nekih je vrlo veliki vremenski razmak između obavijesti pa je unatoč novijem datumu posljednje obavijesti sadržaj zapravo neažuran. Iz prikupljenih podataka vidljivo je da osamnaest grupa/stranica ima posljednju obavijest u prosincu 2009.g., slijede tri grupe s posljednjim obavijestima u studenom iste godine, dok je kod preostalih posljednja obavijest starija od tri mjeseca, pa se može reći da su neažurne. Potpuno su neažurne i neaktivne dvije stranice i jedna grupa jer nemaju niti jednu jedinu obavijest na oglasnoj ploči.

²⁵Usp. Xia Z. Nav. dj.

Dodatni pokazatelj ažurnosti je broj obavijesti na oglasnoj ploči; no kako je ukinut nekadašnji brojač obavijesti i komentara, prebrojali smo obavijesti koje su objavili pokretači i članovi grupe/stranice. Pisani komentari na njih nisu pobrojani jer se brzo uočilo kako su dosta rijetki, čak i kod onih grupa/stranica koje obiluju obavijestima i drugim sadržajima. Također je uočeno i da korisnici većinom koriste opciju (Like) kojom izražavaju zanimljivost određene obavijesti.

Najveći broj obavijesti, njih devedeset i devet, nudi Knjižnica Filozofskog fakulteta, slijedi stranica „Hrvatske knjižnice na Facebook-u“²⁶ s četrdeset i četiri obavijesti, te Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica s trideset i šest obavijesti. Od preostalih grupa/stranica njih osam nudi između šesnaest i trideset obavijesti, dok većina, njih sedamnaest, nudi od jedne do petnaest obavijesti. Djelomični razlozi leže u tome što su pojedine grupe/stranice tek nedavno formirane, ili imaju usku temu, ali je i dosta neažurnih.

Budući da je Facebook, vrlo dinamičan medij i da upravo tom svojom osobinom privlači korisnike, knjižnice koje se odluče pokrenuti knjižničnu grupu/stranicu svakako trebaju redovito objavljivati obavijesti, jer će korisnici u protivnom izgubiti zanimanje.

Prema broju pokrenutih rasprava prednjači „Knjižnica Filozofskog fakulteta“ iz Zagreba s osam tema, slijedi „Gradska knjižnica i čitaonica Pula“ s pet tema i „Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica“ s tri teme. Osim njih još svega pet knjižnica ima pokrenutu jednu ili dvije teme, dok većina od dvadeset i tri grupa/stranica nema pokrenutu niti jednu temu. Dio knjižnica umjesto tema za diskusiju, na tom mjestu stavlja razne obavijesti o knjižnici, međutim ni tu odaziv korisnika nije velik.

Jedan od razloga tako malog broja pokrenutih tema za raspravu, te slabog odaziva korisnika leži u tome što su slabo vidljive; nalaze se pod posebnim izbornikom i ne pojavljuju se u lijevom rubnom stupcu oglasne ploče. Kada je nova rasprava pokrenuta pojavljuje se na oglasnoj ploči pod podnaslovom „nedavna aktivnost“, no kako se objavljuju nove obavijesti, ta se informacija brzo gubi među njima, a korisnici očito rijetko provjeravaju što se krije pod samim izbornikom.

„Trebala li Osijeku nova knjižnica?“, primjer je grupe nastale zbog potrebe za raspravom. Na pitanja i komentare odgovara knjižničar iz Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku koji je i pokretač grupe. Rasprava o fizičkoj dostupnosti knjiga pokazuje nezadovoljstvo korisnika sadašnjim stanjem u kojem je građa nedostupna zbog pomanjkanja prostora te se dugo treba

²⁶Stranica je pokrenuta radi okupljanja i analize grupa/stranica vezanih za hrvatske knjižnice

čekati da se do nje dođe u nekom depou. Kako je od prve analize kada je prikupljen ovaj podatak grupa postala zatvorena, ne znamo u kojem je smjeru otišla daljnja rasprava.

Vezano za dodatne materijale koji bi se mogli ponuditi korisnicima, poput korisnih poveznica, te foto i video materijala, analiza je pokazala da ih nudi tek mali broj grupa/stranica. Poveznice nudi njih petnaest, i to većinom samo jednu do dvije. Nešto je bolje s foto materijalima koje nudi dvadeset i jedna grupa/stranica, dok svega dvije grupe/stranice nude video materijal. Da ovaj rezultat nije iznimka, odnosno da knjižnice na Facebook stavljaju fotografije i ne koriste ga za multimedijalne sadržaje, pokazalo se i u istraživanju medicinskih knjižnica.²⁷

Najnovije poveznice, foto i video materijali pojavljuju se i u zasebnim poljima u lijevom rubnom stupcu oglasne ploče, te su tako odmah vidljivi korisnicima.

Mogućnost obavještavanja o događajima – Events, najviše je koristila Gradska knjižnica i čitaonica Pula (dvadeset i četiri obavijesti), pa knjižnica Filozofskog fakulteta u Zagrebu (dvadeset i jedna obavijest), te Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica (devetnaest obavijesti); još jedanaest grupa/stranica koristilo je tu mogućnost, dok njih sedamnaest nije ju koristilo niti jednom. Obavijesti se pojavljuju pod posebnim izbornikom Events, ali su vidljivi i na lijevom rubnom stupcu oglasne ploče, zbog čega su odmah uočljivi. Korištenje ove opcije ovisi i o karakteru same grupe/stranice, ali i o tipu knjižnice koja ih je pokrenula, pa je za očekivati, da će ta opcija posebno biti korisna narodnim knjižnicama koje često sudjeluju u organizaciji raznih događanja.

Knjižnične grupe/stranice koje su osnovali korisnici

Pokazalo se da su korisnici čak i prije samih knjižničara počeli pokretati knjižnične grupe/stranice, a takav je slučaj i u Hrvatskoj.²⁸ Doduše, samo ih je devet i radi se isključivo o grupama. Knjižničarima mogu biti zanimljivi i poticajni njihovi sadržaji i komentari. Već iz samih naziva grupa kao i iz većine njihovih komentara i rasprava vidi se da su čisto zabavnog karaktera, međutim, neke iza svog šaljivog naziva odaju i dublji problem koji, sudeći po brojnosti članova, očito muči veći broj korisnika.

Grupa „Otvorite stražnji ulaz na FF i tražimo dulje radno vrijeme nove knjižnice!“ namijenjena je „Za sve one koji na faks dolaze sa strane NSBa i hodaju okolo-naokolo jer je stražnji ulaz uvijek zaključan... I za sve Vas koji imate šugave rupe u podnevnim/večernjim satima, i morate se gurat u prizemlju knjižnice dok su ostala 4 kata od 16h zaključana....Neka

²⁷Usp. Hendrix, D. et al. Nav. dj.

²⁸Usp. Ganster L.; B. Schumacher Nav. dj.

nam otvore bar još jedan kat knjižnice!!“ Pokretačica grupe obznanjuje kako je razgovarala s knjižničarima koji imaju puno pritužbi na radno vrijeme i kapacitet prizemlja, ali oni o tome ne odlučuju i ne mogu ništa promijeniti, no možda će i ovakvo javno izražavanje o tom problemu pripomoći upravi da osluhne probleme svojih korisnika.

Kako se korisnici osjećaju u knjižnici i što očekuju od nje, jasno daje do znanja grupa „za sve ljude koji misle da studenti rgn-a trebaju biti tihi u knjižnici“. Dodatno pojašnjenje dano je u opisu grupe: „samo zbog toga što knjižnica nije kafić već mjesto za učenje...neki ljudi trebaju i učiti...trebaju svi studenti razumjeti da je najviše što mogu raditi u knjižnici učiti, šaptati, imati isključen mobitel a ne pričati viceve i derati se.“ Nezadovoljstvo članova grupe bukom i uvjetima u kojima ne mogu učiti jasno je vidljivo i u njihovim komentarima.

Za knjižničare posebno bi mogla biti zabrinjavajuća grupa s čak sto sedamdeset i četiri članova, „Nikad nisam bio u školskoj knjižnici“, kao i izjava pokretača grupe „...u osnovnoj i srednjoj školi nisam posudio ni jednu knjigu i izgleda da nije bilo potrebno... :-)“ Možda bi se Facebook mogao iskoristiti za približavanje takvim korisnicima?

Primjer knjižnice Instituta Ruđer Bošković

Knjižnica Instituta Ruđer Bošković prvo je pokrenula grupu pod nazivom „Kolokviji Knjižnice Instituta „Ruđer Bošković“, u kojoj objavljuje, u prosjeku jednom mjesečno, održavanje kolokvija. Budući da je grupa tematski vrlo uska, ne obiluje s puno sadržaja. Zbog toga, kao i zbog prije navedenih prednosti stranice, počelo se razmišljati o njenom pokretanju. S obzirom da je knjižnica u kolovozu 2007.g. pokrenula knjižnični blog, na kojem objavljuje zanimljive vijesti iz znanosti, znanstvenog izdavaštva, novosti iz tehnologije, predavanja na Institutu i izvan njega, novosti u knjižnici itd., radi eventualnog dupliranja posla i vremena koje bi trebalo utrošiti na kvalitetno i redovito održavanje stranice, pojavilo se pitanje opravdanosti njenog pokretanja. Također se postavilo i pitanje korisnika koji bi se uključili kao poklonici (Fans), zbog pretpostavke da korisnici, tj. znanstvenici na Institutu, većinom nisu na Facebook-u. Međutim, glavni poticaj za pokretanje stranice bilo je upoznavanje šireg kruga potencijalnih korisnika, osobito virtualnih, s postojanjem knjižnice i njezinim uslugama, odnosno, stranica prije svega ima promotivnu ulogu i služi za povećanje vidljivosti knjižnice.

Knjižnica je stranicu pokrenula 3.12.2009.g. i do 31.12.2009.g. je okupila 110 poklonika, što je zadovoljavajući broj u tako kratkom vremenu posebno ako se uzme u obzir da osim usmene predaje, te poziva prijateljima i kolegama djelatnika knjižnice, još nije napravljena jača marketinška akcija koju svakako planiramo provesti. Kako bi se smanjio obujam posla i

vrijeme koje bi zahtijevalo održavanje još jednog servisa, odlučilo se za upotrebu Facebook aplikacije za prijenos obavijesti s postojećeg knjižničnog blog-a. One se putem RSS-a automatski pojavljuju pod izbornikom Notes, dok je na oglasnoj ploči vidljiv samo dio teksta koji stane s obzirom na ograničenje broja znakova. Razmatralo se i korištenje aplikacije za prenošenje poveznica koje korisnike vode na cjelovite obavijesti na blog-u, no, smatrali smo kako je korisniku bolje ponuditi cjelovite tekstove i na Facebook-u. Osim toga, taj je način u skladu sa samom filozofijom stranice koja registriranim poklonicima direktno servira obavijesti na njihov osobni profil. Iz vlastitog iskustva, jer gotovo svi djelatnici knjižnice, otprije imaju osobne profile, vidjeli smo kako u ulozu korisnika i sami očekujemo cjelovitu obavijest i ne volimo klikati na poveznice koje vode izvan Facebook-a kako bi došli do nje.

U budućnosti planiramo ponuditi više multimedijalnih materijala, snimke predavanja održanih u sklopu Kolokvija knjižnice, kao i predavanja koja održavamo u sklopu Kratkih edukacijskih knjižničnih seminara (KEKS) za djelatnike Instituta, upute za snalaženje u knjižnici i sl. materijale.

Premda je knjižnica uspjela znatno smanjiti posao oko pisanja obavijesti, radi komunikacije sa korisnicima, te kako bi se pratila popularnost, zanimljivost i posjećenost stranice, redovito se prate komentari korisnika i statistički podaci.

U lijevom rubnom stupcu nalazi se izbornik Insights vidljiv samo pokretaču stranice, koji vodi na statističke podatke o ukupnom prometu na stranici. (Slika 1, Slika 2).

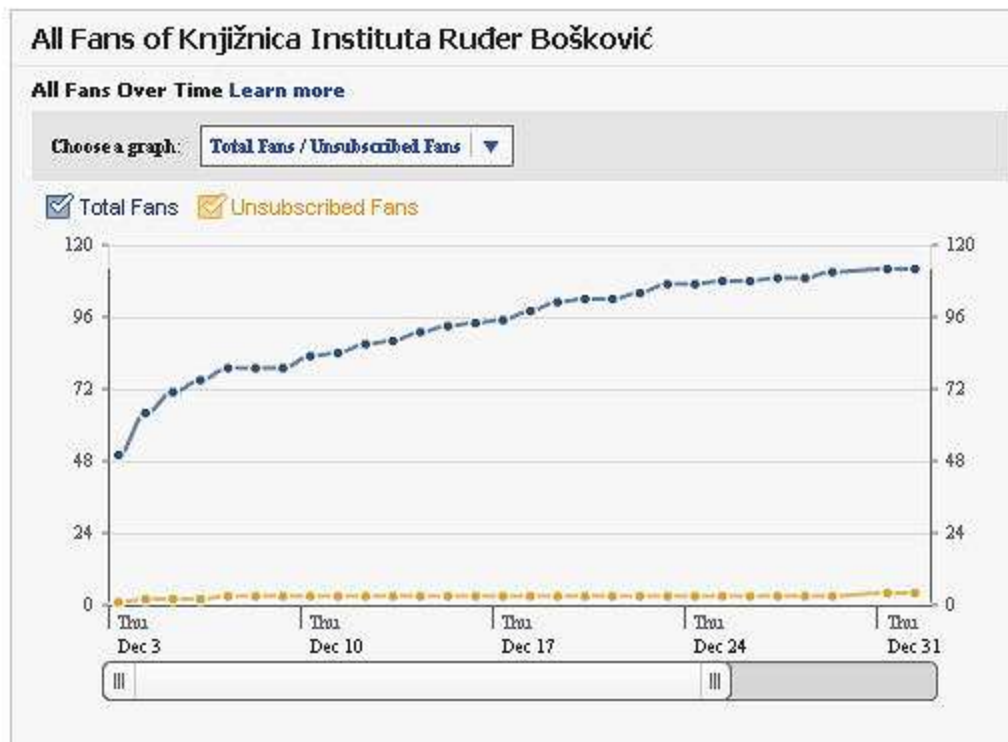
Tako je zanimljivo vidjeti da je u prosincu, u prvom mjesecu postojanja, broj posjeta iznosio šesto šezdeset, a od toga je broj jedinstvenih korisnika dvjesto sedamdeset i dva. Demografski podaci pokazuju da većinu poklonika čine žene, a prema dobi najveći dio poklonika je u grupi između dvadeset i pet te trideset i četiri godine. Prevladavaju poklonici iz Hrvatske i Zagreba. Vezano za interakciju poklonika i knjižnice, ukupan broj svih interakcija je trideset i tri, od toga je svega jedanaest komentara, a dvadeset puta je korištena opcija Like, dok su dvije „nedavne aktivnosti“ (Recent activity) koje se odnose na promjenu općih informacija o knjižnici.

Facebook također pomoću posebnog algoritma izračunava i kvalitetu obavijesti uzimajući u obzir broj obavijesti, ukupnu interakciju, broj poklonika, i još neke faktore.

Iz dosadašnjeg kratkotrajnog iskustva, vidljivo je da je knjižnica uspjela okupiti primjeren broj poklonika, a zamjetan je i broj posjeta neregistriranih korisnika. Obavijesti se redovito objavljuju, ali je, kao što je uočeno i kod drugih domaćih i stranih knjižnica, interakcija s korisnicima rijetka. Direktna i jasno vidljiva korist od knjižnične Facebook stranice još nije

uočljiva, no knjižnica će i dalje razmatrati mogućnosti i aplikacije koje nudi Facebook, a koje bi mogle poslužiti u promociji knjižnice ili pomoći u njezinom poslovanju.

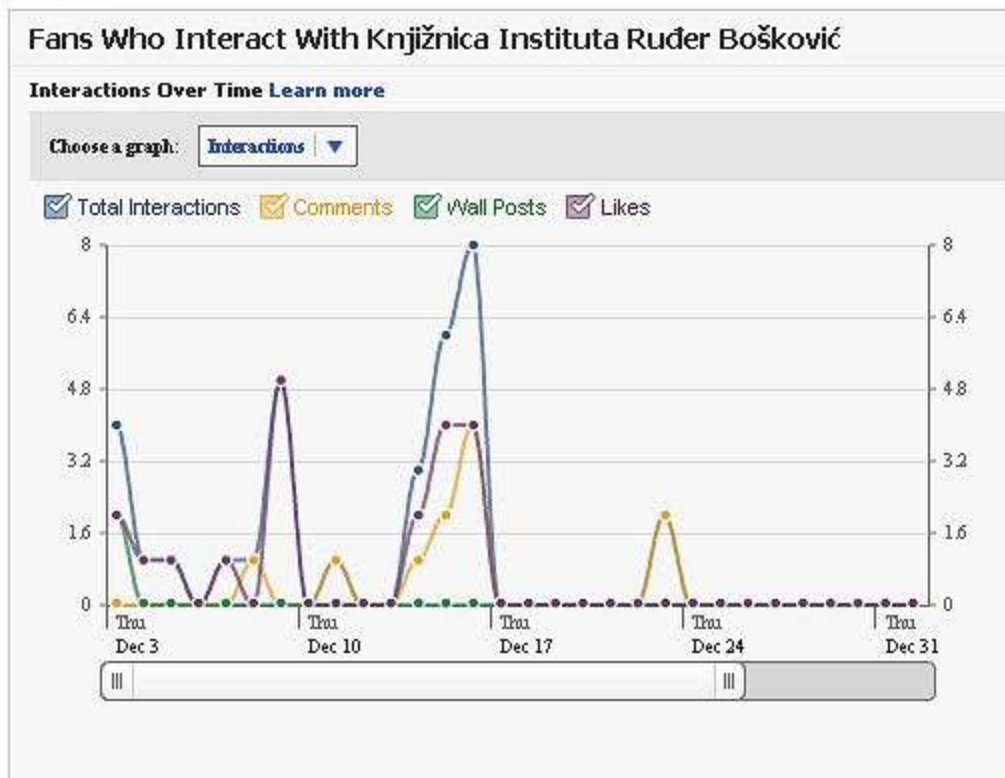
Slika 1. Ukupan broj poklonika (Fans) stranice Knjižnice Instituta Ruđer Bošković od 3.12.2009-31.12.2009.

Slika 2. Interakcija poklonika (Fans) od 3.12.2009-31.12.2009.

8 Interactions This Week [?] 6 Likes 2 Comments 0 Wall Posts

Zaključak

Facebook je došao da ostane, a na knjižničarima je da procijene mogu li i žele li ga primijeniti u svom poslovanju. Knjižničari u prosjeku nisu pretjerani entuzijasti prema Facebook-u u službi knjižnica, ali nisu ni posve protiv.²⁹ S jedne strane prednost daju korištenju računala za akademsku namjenu, a s druge strane smatraju da knjižnice trebaju biti u tijeku čak i kada ti trendovi po prirodi nisu akademski, jer će u protivnom ostati na margini.³⁰

Premda bi se moglo pomisliti kako je dovoljno da knjižnica ima mrežni poslužitelj, današnji su korisnici zahtjevni i ne zadovoljavaju se postojećim, niti samo jednim načinom pristupanja informacijama. Informacije koje smo primjerice stavili na mrežni poslužitelj, ali nemaju veliku posjećenost, možda će na društvenoj mreži biti uočljivije i ostvariti veći pristup. Također je moguće da će im pristupati i potpuno druge skupine korisnika koji ne dolaze u knjižnicu niti su upoznati s njezinim ostalim informacijskim servisima.

²⁹Usp. Hendrix, D. et al. Nav. dj.

³⁰Usp. Charnigo, L.; P. Barnett Ellis Nav. dj.; Harris, A.; S. Lessick Nav. dj.

Dosadašnja su istraživanja pokazala da knjižnice Facebook u prvom redu koriste za promociju svojih usluga, te samom prisutnošću na ovoj društvenoj mreži postižu povećanje svoje vidljivosti što bi trebao biti i jedan od prioriteta knjižnica u okruženju novih tehnologija³¹ Koristeći Facebook također pokazuju svoju orijentaciju prema korisnicima i njihovim potrebama, postaju pristupačnije, posebno mlađim naraštajima i pokazuju razumijevanje novog načina komunikacije.³² U tom vidu sadržajno zatvorene knjižnične grupe/stranice nemaju smisla.

Rezultati naše analize su pokazali da se tek mali broj hrvatskih knjižnica odvažio na eksperiment s Facebook-om. Neke od njegovih mogućnosti koriste u većoj, a neke u manjoj mjeri, no ne izlaze iz ponuđenih okvira pa tako niti jedna knjižnica ne nudi aplikaciju za pretraživanje kataloga ili drugih informacijskih izvora. U cjelini gledano, može se reći da tek manji dio knjižnica redovito stavlja obavijesti i održava svoje grupe/stranice ažurnima.

Vrijeme će zasigurno pokazati hoće li Facebook prihvatiti veći broj hrvatskih knjižnica, no o tome bi svakako mogle razmisliti manje knjižnice koje nemaju mrežni poslužitelj, jer bi na taj način mogle napraviti iskorak u virtualni prostor i predstaviti svoje zbirke puno širem krugu korisnika. Osim toga, osigurana im je tehnička podrška održavanja same aplikacije, a objavljivanje sadržaja je brzo i jednostavno.

Facebook je trenutno najeksponiranije marketinško oruđe, a s obzirom da privlači sve veći broj korisnika svih dobnih skupina prije nego ga se olako odbaci kao puki servis za zabavu, trebalo bi ipak razmotriti što on može učiniti za knjižnice.

³¹Usp. Hendrix, D. et. al. Nav. dj.; Xia Z. Nav. dj.

³²Usp. Ganster L.; B. Schumacher Nav. dj.

Literatura

Breeding, M. Librarians face online social networks // *Computers in Libraries* 27, 8(2007), 30-32. [citirano 2009-10-27]. Dostupno na:

<http://web.ebscohost.com/ehost/pdf?vid=3&hid=105&sid=1090255e-1134-4198-9a1e-c0cb9fd4ca6b%40sessionmgr104>

Charnigo, L.; P. Barnett Ellis. The Checkin out Facebook.com: The impact of a digital trend on academic libraries // *Information Technology and Libraries* 26, 1(2007), 23-34. [citirano 2009-12-28]. Dostupno na:

<http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/lita/ital/262007/2601mar/charnigo.pdf>

Chapman, S.; K. Varnum. Library web survey, Fall 2007. [citirano 2009-12-20]. Dostupno na: http://www.lib.umich.edu/files/services/usability/WebSurvey_Fall2007.pdf

Facebook Group vs Facebook Fan Page: What's Better? [Citirano 2010-01-16]. Dostupno na: <http://www.searchenginejournal.com/facebook-group-vs-facebook-fan-page-whats-better/7761/>

Connell, R. S. Academic Libraries, Facebook and MySpace, and Student Outreach: A Survey of Student Opinion // *portal: Libraries and the Academy* 9, 1(2009), 25-36.

Facebook Statistics. [citirano 2010-01-04]. Dostupno na:

<http://www.facebook.com/press/info.php?statistics>

CheckFacebook.com [citirano 2010-01-17]. Dostupno na: <http://www.checkfacebook.com/>.

Ganster L.; B. Schumacher. Expanding Beyond our Library Walls: Building an Active Online Community through Facebook // *Journal of Web Librarianship* 3, 2(2009), 111-128.

Graham J.; A. Faix; L. Hartman. Crashing the Facebook party: One library's experiences in the students' domain // *Library Review* 58, 3(2009), 228-236.

Harris, A.; S. Lessick. Libraries get personal: Facebook Applications, Google Gadgets, and MySpace Profiles // *Library Hi Tech News* 8 (2007), 30-32.

Hendrix, D. et al. Use of Facebook in academic health sciences libraries // *Journal of Medical Library Association* 97, 1(2009), 43-46. [citirano 2009-10-02]. Dostupno na:

<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2605034/pdf/mlab-97-01-44.pdf>

Mack, D. et al. Reaching Students with Facebook: Data and Best Practices // *Electronic Journal of Academic and Special Librarianship* 8, 2(2007) [citirano 2009-10-27]. Dostupno na: http://southernlibrarianship.icaap.org/content/v08n02/mack_d01.html

Miller S. E.; L. A. Jensen. Connecting and Communicating With Students on Facebook // *Computers in libraries* 27, 8(2007) 18-22.

Scale, M. Facebook as a social search engine and the implications for libraries in the twenty-first century // *Library Hi Tech* 26, 4(2008), 540-556.

Web 2.0 - Wikipedia, the free encyclopedia. [citirano 2009-09-17]. Dostupno na:

http://en.wikipedia.org/wiki/Web_2.0

Xia Z. Marketing library services through Facebook groups // *Library Management* 30, 6-7 (2009), 469-478.

Tablica 1 – Analiza hrvatskih knjižničnih grupa/stranica³³

KNJIŽNICA	BROJ ČLANOVA	BROJ OBAVIJESTI knjižničara i članova (bez komentara)	PRVA OBAVIJEST	POSLEDJNJA OBAVIJEST	POKRETAČ	STRANICA/ GRUPA/ OSOBNI PROFIL	OTVORENI ILI ZATVORENI SADRŽAJ ZA NEČLANOVE
Knjižnica Filozofskog fakulteta	1014	99	12.3.2009	28.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Gradska knjižnica Zadar	362	21	18.11.2009	28.12.2009.	Knjižnica	grupa	otvoren
Gradska knjižnica i čitaonica Vinkovci	319	19	8.6.2009	8.12.2009	Knjižnica	grupa	otvoren
Gradska knjižnica i čitaonica Pula	284	26	7.2.2009	30.12.2009	Knjižnica	grupa	otvoren
"DISLEXIA" - knjižnica i čitaonica slobodarske literature	272	10	18.10.2009	12.11.2009	Udruga	grupa	otvoren
Knjižnica Oš Darda	261	5	31.10.2009	24.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Knjižnica i čitaonica "Fran Galović" Koprivnica	243	36	16.10.2009	28.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Narodna Knjižnica Buzet	225	/	/	/	Knjižnica	osobni profil	zatvoren
Gradska Knjižnica Pazin	175	/	/	/	Knjižnica	osobni profil	zatvoren
Nikad nisam bio u školskoj knjižnici!	174	2	10.3.2009	10.3.2009	Učenici	grupa	otvoren
Gradska knjižnica Umag - Biblioteka Civica Umago	171	4	4.12.2009	9.12.2009	Knjižnica	grupa	otvoren

³³ Nazivi grupa/stranica/osobnih profila preuzeti su točno kako su navedeni na Facebook-u

Knjiznica u Salima	164	3	8.12.2009	28.12.2009	Knjižnica	grupa	otvoren
Obožavatelji Gradske knjižnice i čitaonice Virovitica	138	8	14.8.2009	26.8.2009	Knjižnica	grupa	otvoren
Otvorite stražnji ulaz na FF i tražimo dulje radno vrijeme nove knjižnice!!	130	6	7.4.2009	29.4.2009	Studenti	grupa	otvoren
Gradska knjižnica Slavka Kolara	127	18	15.4.2009	16.12.2009	Knjižnica	grupa	otvoren
Gradska knjižnica Đurđevac	115	15	10.11.2009	24.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Knjižnica Instituta Ruđer Bošković	110	24	3.12.2009	30.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Knjižnica Učiteljskog Fakulteta Petrinja	90	/	/	/	Knjižnica	osobni profil	zatvoren
Knjižnica OŠ Frana Krste Frankopana Osijek	76	16	13.11.2009	3.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Knjižnica Osnovne škole Bilje	73	7	22.10.2009	4.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Treba li Osijeku nova knjižnica?	72	/	/	/	Knjižnica	grupa	zatvoren
Sveučilišna knjiznica Rijeka	57	18	3.3.2009	8.11.2009	Studenti	grupa	otvoren
Gradska Knjižnica Marka Marulića - Split	57	0	0	0	Knjižnica	stranica	otvoren
Za sve ljude koji misle da studenti rgn-a trebaju biti tihi u knjižnici	53	4	12.6.2009	15.6.2009	Studenti	grupa	otvoren
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu	41	5	18.6.2009	19.11.2009	Knjžnica	grupa	otvoren
Kolokviji Knjižnice Instituta "Ruđer Bošković"	38	9	29.1.2009	11.12.2009	Knjižnica	grupa	otvoren

Željko - legenda knjižnice EFZG- a!!! :P	34	9	4.5.2009	7.5.2009	Učenici	grupa	otvoren
Medioteka Zagreb	31	/	/	/	Knjižnica	osobni profil	zatvoren
Gradska Knjižnica Solin	23	3	2.12.2009	21.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Knjižnica i čitaonica IV. osnovne škole Bjelovar	21	17	27.11.2009	20.12.2009	Knjižnica	grupa	otvoren
Knjižničar iz knjižnice "Medveščak" je bog svih knjižničara	20	3	2.7.2008	9.2.2009	Učenici	grupa	otvoren
Medioteka - Dječja Knjiznica	8	0	/	/	Korisnik	grupa	otvoren
Knjižnica Oš Braća Ribar	8	/	/	/	Knjižnica	grupa	zatvoren
Hrvatska udruga muzičkih knjižnica, arhiva i dokumentacijskih centara	7	1	15.7.2009	15.7.2009	Udruga građana	grupa	otvoren
Knjižnica i čitaonica Kutina	3	2	23.12.2009	23.12.2009	Knjižnica	stranica	otvoren
Dječji odjel Gradske knjižnice Velika Gorica	3	0	/	/	Knjižnica	stranica	otvoren

